

Haló noviny

Ulice zaplnily vědecké exponáty

17.9.2007 Haló noviny str. 11 Servis - zábava

(zr) Západočeská univerzita v Plzni

PLZEŇ - Plzeňské ulice a sady v centru zaplnily v pátek a v sobotu moderní vědecké a technické exponáty. Prohlédnout si je přišlo po dva dny téměř shodně 10 000 lidí. Oproti loňskému prvnímu ročníku Dnů vědy a techniky v Plzni je zájem dvojnásobný, odhadl vedoucí katedry fyziky Pedagogické fakulty **Západočeské univerzity** Karel Rauner. Fyzici letos minimálně polovinu pokusů obměnili.

V jejich stánku u muzea například lidé chytali do ruky napětí až čtvrt milionu voltů a přitom díky vysoké frekvenci nic necítili. Šlo o ukázky vlastností vysokofrekvenčního výboje o vysokém napětí produkovaným Teslovým transformátorem. Právě díky takovým ukázkám, které katedra předvádí studentům prvních ročníků všech přírodovědných oborů, naláká na fyziku desítky studentů, kteří si původně zvolili jiné obory.

»Zájem o fyziku je velmi malý, protože se někdy vyučuje takovým suchým způsobem, memorováním a vzorečky. Chceme tu ukázat, že je hravá a že se projevuje v praxi,« dodal Rauner. Nejmenší děti si mohly sestavit přímo na ulici větrník.

»Největší zájem byl o optické klamy, levitaci supravodiče a tři perpetuum mobile, která jsou fyzikálním švindlem,« uvedl Rauner. Jedno funguje na principu pohlcování tepelného záření, druhý ptáček, který stále klove do vody, je založen na odebírání tepla vodě a skupenské přeměně éteru. Třetím byl setrvačnický, který se podle výrobce točí minimálně týden. Je založený na elektromagnetické indukci a dodávání energie změnou osy rotace.

Optický klam byl trojrozměrnou projekcí, ale nešlo o holografii. »Je tam vidět věrné prasátko, které se ale nikomu nepodaří sebrat, protože je to jen obraz, který se dokonce vytváří až v lidském oku,« uvedl Rauner. Jde o zařízení s přesnými parabolickými zrcadly, která promítají skutečné prasátko ze dna jednoho zrcátka na povrch druhého.

Dny vědy a techniky, které pořádá **univerzita** a město **Plzeň**, podporují zájem o fyziku a techniku. Díky atraktivním pokusům se po půlroce řada studentů přírodovědných oborů přeorientuje na fyziku a počet studujících učitelství fyziky v Plzni, kolem 30 lidí v ročníku, je v republikovém měřítku unikátní. Akce přiblížila vědu a techniku na 40 stanovištích. Pokračuje až do čtvrtka uzavřenými akcemi pro školy; 21. a 22. září následuje Věda a technika v ulicích pořádaná společností Česká hlava. Nabídne detektor lži, elektromobily nebo software, který přemění běžnou stavebnici v inteligentní miniroboty.

Foto popis|